

**Posudek oponenta
na rigorózní práci Mgr. Lenky Krátké
„Trestní odpovědnost právnických osob“**

Předložená práce obsahuje 102 stran textu a je přehledně logicky členěna do úvodu, šesti kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je dosti obsáhlý, odpovídá tématu i povaze práce a zahrnuje i několik zahraničních zdrojů. Po formální stránce splňuje předložená práce požadavky kladné na práci rigorózní.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku nesporně velmi aktuální a současně poměrně obtížnou, která je pro svoji novost i obtížnost neustálým předmětem odborných diskusí i zájmu širší veřejnosti. Zpracování tématu je tedy rozhodně žádoucí a přínosné.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejdříve věnuje klíčovému pojmu „právnická osoba“. Velmi přehledně je zpracována partie o teoriích, které se podstatou právnické osoby zabývaly, jakož i partie o obecných rysech těchto právních subjektů. Ilustrativní je rovněž výklad a srovnání základních koncepcí trestní odpovědnosti právnických osob, které se v různých právních řádech vyskytují. S autorkou je třeba souhlasit rovněž v tom, že závazné i doporučující mezinárodní dokumenty, které po deliktní odpovědnosti právnických osob volaly, nevyžadovaly striktně tzv. pravou trestní odpovědnost, jak bylo začasť v mediích chybně uváděno, ale požadovaly zajištění „účinných sankcí“ vůči právnickým osobám, aniž by stanovily právní povahu těchto sankcí. Zdařile autorka rovněž analyzuje základní argumenty pro pravou trestní odpovědnost a proti pravé trestní odpovědnosti právnických osob, které zazněly v diskusích předcházejících jejímu zavedení.

Za účelné třeba považovat, že autorka do své práce zařadila rovněž kapitolu věnovanou administrativně-právní odpovědnosti právnických osob, neboť tím zasadila zkoumanou problematiku do širšího rámce a umožnila nalezení vzájemných vztahů.

Pečlivě a dostatečně ilustrativně je zpracován exkurz do vybraných zahraničních právních úprav (Slovensko, Rakousko, Německo, Francie) včetně Velké Británie, kde historický vývoj byl odlišný od kontinentálního práva. Kladem je, že autorka se orientuje na podstatné rysy právních úprav a provádí její konfrontaci s úpravou českou.

Jádrem práce je kapitola věnovaná analýze trestní odpovědnosti právnických osob v České republice. Autorka záslužně neopominula ani stručný pohled na peripetie, které předcházely přijetí zák. č. 418/2011 Sb. Vlastní rozbor je zpracován velmi svědomitě a poměrně podrobně, přesto mu však nelze vytknout pouhou popisnost. Autorce se zde totiž podařilo soustředit se na podstatné znaky a principy, zasadit je do širších právních i teoretických souvislostí a při absenci významnější judikatury a bohatších aplikačních zkušeností zejména konfrontovat různé názory na interpretaci jednotlivých institutů, mnohdy i polemické a rozporné. Lze souhlasit s tím, že teprve budoucnost ukáže, jakými směry se interpretační a aplikační praxe vyvine. Za cenné lze považovat návrhy de lege ferenda, jimiž autorka svůj výklad uzavírá. Kritické výhrady, které zde uvádí (zejména nepříliš zdařilý výčet trestných činů a problémy dokazování), jsou vesměs důvodné.

Poslední kapitola práce pak uvádí stručný přehled nemnoha případů, ve kterých bylo v letech 2012 a 2013 zahájeno trestní stíhání právnické osoby.

V závěru své práce autorka stručně a výstižně formuluje hlavní poznatky a stanoviska, ke kterým ve své práci dospěla.

Celkově lze předloženou práci hodnotit jako velmi dobrou. Autorka prokázala hlubokou znalost zkoumané problematiky, včetně jejích dosavadního literárního zpracování a praktických aplikačních zkušeností. Vyzdvihnout třeba zejména pečlivost, systematičnost a svědomitost zpracování práce a snahu zaujímat k některým sporným otázkám vlastní kritické stanovisko, vesměs důvodné a argumentačně podložené. Autorka nesporně prokázala schopnost samostatné tvůrčí odborné práce. Po obsahové i po formální stránce splňuje předložená práce požadavky kladené na práci rigorózní.

Doporučuji, aby po provedené obhajobě práce a po úspěšném složení ústní části rigorózní zkoušky byl Mgr. Lence Krátké udělen titul doktora práv.

Při ústní obhajobě své práce by se autorka mohla vyjádřit k otázce, jaké problémy mohou být spojeny s obhajobou právnické osoby v trestním řízení.

V Praze dne 12.11.2013

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent